

РЕШЕНИЕ

№ 462

гр. София, 20.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО XIII ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Даниела Борисова

Членове: Милен Михайлов
Яна Ем. В.ова

при участието на секретаря Красимира Й. Динева
като разгледа докладваното от Милен Михайлов Въззивно наказателно дело от частен характер № 20231100601131 по описа за 2023 година

Производството е по реда на глава XXI НПК.

С Присъда № 227/03.10.2022 г., постановена от СРС, НО, 135-ти състав по Наказателно дело частен характер № 20211110213700 по описа за 2021 година, съдът е признал подсъдимия Г. М. А. за НЕВИНОВЕН в това, че:

На 28.09.2021 г. в електронно издание „Ф.бг“ в статия със заглавие „Кой ще ни защити от „защитения свидетел“ ?“ чрез изразите: „Вероятно ви прави впечатление, че „свободните медии“ и доста от популярните журналисти мълчат като комунисти на разпит по скандала? Елементарно, Уотсън - Ц. плаща на всички по веригата, вместо като „защитен свидетел“ срещу Мафията като част от нея да пише пред следователя “Именувам се...“. Но, това е България век след кончината на Патриарха Иван Вазов. Очевидно няма кой да ни защити от „защитения свидетел“. Странно, но факт - засега Б.Р. и Я.С. не намират време за тази чудовищна гавра с правосъдието и обществения морал“ и „Чисто и просто уравнението не излиза, защото няма как Ч. да е „обществен враг № 1, а неговият лейтенант

да е основният „благодетел“ на българския спорт. И, ако това не е нонсенс, здраве му кажи! Оставям на съответните компетентни институции казуса, тиражиран от някои медии, че хазартните структури на Ц. са оцетили бюджета и данъкоплатците с над 300 млн. лева“ **е приписал престъпление на частния тъжител Ц. С. Н.**, а чрез изрази: „Към днешна дата клиентът на разширения списък „Магнитски“ владее зад кулисите нелегитимен футболен клуб от Първа лига, като същевременно е спонсор на същата Лига и на половината участници в нея, от което произтича въпиющ конфликт на интереси. Но това не е всичко - „защитеният свидетел“ брутално налага корпоративния си интерес върху целия български спорт (...)“ **е разгласил позорни обстоятелства за частния тъжител Ц. С. Н.**, като клеветата е нанесена публично и разпространена по друг начин - чрез електронна публикация - престъпление по чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК , поради което и на основание чл. 304 НПК го е **ОПРАВДАЛ** по така повдигнатото обвинение.

Срещу така постановената присъда е постъпила Въззивна жалба от Ц. С. Н. чрез адв. В. И. от САК в която се сочи, че присъдата е постановена при условията на незаконосъобразност, необоснованост, като същата е и несправедлива. Иска се отмяна на присъдата.

След връщане на делото на СРС и даден срок на ЧТ и жалбоподател да допълни жалбата си, така че тя да отговаря на изискванията на НПК, е постъпило Допълнение към въззивна жалба от Ц. С. Н. чрез адв. В. И. от САК с което се иска отмяна на присъдата по изложените в Допълнението съображения.

Сочи се, че СРС първоначално е посочил /в Разпореждане от 10.12.2021г./, че производството било образувано за „клевета и обида“, а реално се е произнесъл с постановената присъда само относно престъплението „клевета“.

В Допълнението се сочи, че СРС се е произнесъл по отношение на изразни средства, които били различни от инкриминирания в тъжбата конкретен израз, като СРС бил игнорирал изрази за който са повдигнати обвиненията, като СРС не се бил произнесъл и по повдигнатото обвинение за „Обида“, нито по инкриминираната идеална съвкупност между „клевета и обида“. В тази връзка се сочи, че диспозитивът и мотивите на присъдата не

кореспондират с повдигнатото срещу подсъдимия обвинение. Сочи, че приписаното на неговия доверител позорно обстоятелство е, че е „част от мафията“, като това съставлявало и обида, доколкото като се сочи, че ЧТ е част от мафията, то същият е определен като „мафиот“. Независимо от повдигнатото обвинение и за обида обаче, СРС не бил се произнесъл изобщо по това обвинение. Повереникът сочи, че липсата на произнасяне по повдигнатото обвинение и произнасяне по изрази, които не са инкриминирани, СРС е допуснал съществено процесуално нарушение, което дава основание за отмяна на присъдата.

Повереникът на ЧТ сочи също така, че СРС неправилно е оправдал подсъдимия за статия от 28.09.2021г., тъй като, макар статията да е от друга дата – 27.09.2021г. това се дължало на техническа грешка в тъжбата, а документите били приложени към делото и от тях било видно, че датата е 27.09.2021г., като посочената техническа грешка не е нужно да бъде коригирана по реда на чл. 287 от НПК, а това можело да бъде направено и след срока по чл. 81, ал. 1 от НПК.

Постъпило е и Допълнително становище от жалба от Ц. С. Н. чрез адв. В. И. от САК в което се излагат подробни съображения, че посочената дата на публикуване на процесната статия 28.09.2021г. вместо 27.09.2021г. се дължи на техническа грешка, а не на фактическа грешка. Сочи се, че в Тъжбата не е посочена дата на извършване на деянието, а дата на публикуване на процесната статия. В тази връзка се излагат твърдения, че СРС неправилно бил приел, че датата 28.09.2021г. е посочена като дата на извършване на деянието, докато в тъжбата датата 28.09.2021г. е посочена единствено като дата на публикуване на процесната статия, като СРС бил приел тази дата и за датата на която ЧТ бил узнал за публикуваната статия. Сочи се, че е налице противоречие в мотивите на СРС, като от една страна там е посочено, че в тъжбата не е посочена дата на извършване на деянието, а в същото време, пак в мотивите било посочено, че 28.09.2021г. била посочена в тъжбата като дата на инкриминираното деяние.

Повереникът сочи, че тази техническа грешка е било установена от СРС още при подаването на Тъжбата, тъй като към нея била приложена и съответната статия, която била с дата 27.09.2021г., поради което следвало да даде съответните указания на ЧТ да отстрани тази нередовност, като посочи

датата на деянието. Като не бил направил това, СРС бил лишил ЧТ от възможност да поправи своевременно и в срока на чл. 81, ал. 3 от НПК своята тъжба, като по този начин СРС се бил произнесъл по една изначално нередовна тъжба. Повереникът сочи съдебна практика в подкрепа на виждането си, че техническата грешка, относно датата на публикуване на статията е можела да бъде отстранена дори след изтичане на срока по чл. 81, ал. 3 от НПК. В заключение Повереникът сочи, че пропускът на съда да констатира нередовността на тъжбата и да даде съответните указания не следва да рефлектира негативно върху правото на ЧТ да защити правата си и отново моли присъдата на СРС да бъде отменена.

В съдебното заседание по делото частният тъжител Ц. С. Н., макар и редовно призован, не се явява.

Подсъдимият Г. М. А., също редовно призован, не се явява.

Адв. И., повереник на ЧТ заявява, че поддържа въззивната жалба, допълнението към въззивната жалба и допълнителното становище, не прави искания по доказателствата и искания за отводи.

Адв. Т., защитник на подсъдимия заявява, че оспорва жалбата, допълнението към нея и допълнителното становище, не прави искания по доказателствата и няма искания за отводи.

Съдът е докладвал на страните, постъпили по разпореждане на съда писмени доказателства, а именно : Писмен документ на хартиен носител, съдържащ процесната статия и фотоснимка от изданието Ф.Н. от дата 27.09.2021г.

В хода по същество адв. И. излага подробни съображения за това, че производството било образувано за извършени престъпления „Клевета“ и „Обида“, като в подадената тъжба били уточнени и прецизирани конкретните изрази, като било посочено, че се претендира идеална съвкупност между „клевета и обида“. Независимо от това, в нарушение на процесуалните правила, СРС се бил произнесъл само относно престъплението „клевета“, като се бил произнесъл и по различни изразни средства от инкриминираните с тъжбата, като напълно липсвало произнасяне за престъплението „обида“, като по този начин се твърди, че СРС бил постановил присъда коренно различна от повдигнатото обвинение, като се преповтарят подробните аргументи на повереника, изложени в Допълнението към тъжбата и Допълнителното

становище, както относно инкриминираните изрази и тяхната правна квалификация, така също и относно датата на деянието, възприета от СРС, като сочи, че неправилно СРС бил приел датата на публикуване на процесната статия и като дата на инкриминираното деяние. В заключение се иска отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на СРС.

Адв. Т. посочва, че противно на твърденията на Повереника, в тъжбата ясно, още с първото изречение било посочено кога е осъществена публикацията и това обвинение е поддържано в рамките на цялото производство, преди съдът да го забележи и да го посочи в мотивите към присъдата си. Защитата сочи, че в цялото производство пред СРС се твърди, че деянието е осъществено на 28.09., а видно от събраните доказателства, деянието било осъществено на различна дата, поради което и правилно СРС бил приел, че това е самостоятелно основание за оправдаване на подсъдимия. Соци, че СРС е анализирал всички инкриминирани текстове, съобразно разпореждането си с което е дал ход на тъжбата, като по тези изрази се е произнесъл и с присъдата си. Правилно, според защитата СРС е приел, че не се касае за изнасяне на твърдения за обективни факти, а става въпрос за един журналистически очерк, който представлява оценка на публично известни обстоятелства – включване на ЧТ и цялото му семейство в списъка по „Закон на Магнитски“, който бил закон за тежки престъпления и пази САЩ и системата им от корупция, финансови измами. Защитата сочи, че по делото е установено, че ЧТ и В.К.Б. са имали общ бизнес с дружеството „Е.“ за което водещи политически фигури и главният прокурор били посочили, че е оцетило държавата със 700 милиона, а Б. бил с 19 повдигнати обвинения, но ЧТ имал качеството на „Защитен свидетел“ по това дело. Защитата отрича, че в статията ЧТ е посочен като част от мафията, а сочи, че авторът просто си задава въпроси, които прави публично достояние, което кореспондира с работата му на журналист. Защитата сочи също така, че всички факти, посочени в публикацията били доказани и установени, като СРС правилно бил извършил анализ на събраните доказателства и бил достигнал до извод, че не са налице позорни факти и унижителни за честта и достойнството на ЧТ такива. Соци се, че дълг на всеки журналист е да отстоява свободата на словото и правото да коментира фактите, каквито са и да им дава собствена оценка. В заключение се сочи, че поведението на подсъдимия е

несъставаемомерно на повдигнатото обвинение и се иска потвърждаване на присъдата.

В реплика на адв. И., същият сочи, че изцяло липсва произнасяне на СРС по повдигнатото с тъжбата обвинение. Соци, че в Тъжбата била посочена само дата на публикуване на статията, а не дата на извършване на деянието.

Съдът, като обсъди доводите на страните изложени в жалбата, допълнението към нея и допълнителното становище, както и тези, изложени в съдебно заседание намира следното :

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

Първоинстанционната присъда е постановена при изяснена фактическа обстановка, която по категоричен начин се установява от събраните по делото доказателства, обсъдени в мотивите на присъдата. При обсъждането на доказателствата, настоящия съдебен състав не намира основания за съществени промени във фактическата обстановка, възприета от районния съд, която е следната:

Подсъдимият Г. М. А. е роден на 29.06.1957 г. в гр. София, българин, български гражданин, висше образование, неосъждан, работи като журналист на свободна практика, с адрес: гр. София, ул. ****, ЕГН: *****.

На 27.09.2021 г. в електронното издание „Ф.бг“ („F.bg“) била публикувана статия със заглавие „Кой ще ни защити от „защитения свидетел“?“ с автор Г. М. А., който в цитираната публикация написал и следните инкриминирани изрази :

„Вероятно ви прави впечатление, че „свободните медии“ и доста от популярните журналисти мълчат като комунисти на разпит по скандала? Елементарно, Уотсън - Ц. плаща на всички по веригата, вместо като „защитен свидетел“ срещу Мафията като част от нея да пише пред следователя “Именувам се...“. Но, това е България век след кончината на Патриарха Иван Вазов. Очевидно няма кой да ни защити от „защитения свидетел“. Странно, но факт - засега Б.Р. и Я.С. не намират време за тази чудовищна гавра с правосъдието и обществения морал“

И „Чисто и просто уравнението не излиза, защото няма как Ч. да е

„обществен враг № 1, а неговият лейтенант да е основният „благодетел“ на българския спорт. И, ако това не е нонсенс, здраве му кажи! Оставям на съответните компетентни институции казуса, тиражиран от някои медии, че хазартните структури на Ц. са оцетили бюджета и данъкоплатците с над 300 млн. лева“.

И „Към днешна дата клиентът на разширения списък „Магнитски“ владее зад кулисите нелегитимен футболен клуб от Първа лига, като същевременно е спонсор на същата Лига и на половината участници в нея, от което произтича въпиющ конфликт на интереси. Но това не е всичко - „защитеният свидетел“ брутално налага корпоративния си интерес върху целия български спорт (...)“.

Същите били възприети от ЧТ, който подал Частна тъжба в СРС на 30.09.2021г.

ПО ДОКАЗАТЕЛСТВАТА:

За да постанови обжалваната присъда, СРС е провел съдебно следствие по общия ред. При постановяване на крайния си съдебен акт, първоинстанционният съд е обсъдил събраните пред него относими гласни и писмени доказателства и доказателствени средства, както следва :

Гласни : показанията на свидетелите О.Б. С. и И.Д.Б., както и обясненията на подсъдимия Г. М. А..

Писмени : статия от 27.09.2021г. със заглавие „Кой ще ни защити от „защитения свидетел“?“ и с автор Г. М. А.; удостоверения за актуално състояние; справка за съдимост; удостоверение № 2144414.12.2021 г. на СГП; удостоверение № И-34545 на НСС от 10.12.2021г.; удостоверение № 1428 на СпНС от 19.05.2022 г.; удостоверение № 1-5-279/1 на БФС от 26.05.2022 г.; извадка от официалната интернет страница на МФ на РБ от 15.06.2021 г.; Решение № 441 на МС на РБ от 04.06.2021 г. и списък на свързаните юридически лица към решението; статия със заглавие: „Разследват Ц. в пет държави“, публикувана във вестник „Труд“ на 11.11.2019 г.; статия със заглавие „Как за 30 години кафене Колумбия стана Efbet и защо винаги има проблеми със закона“, публикувана във вестник „24 часа“ на 29.11.2019 г.; статия със заглавие „Разследват шефовете на Efbet в 5 държави“, публикувана

във вестник „24 часа“ на 30.11.2019 г.; статия със заглавие „Ц. в основата на расистки скандали и пране на пари“, публикувана във вестник „Труд“ на 25.11.2019 г.; статия със заглавие „Ново раздаване на картите в хазарта“, публикувана във вестник „Труд“ на 16.02.2020 г. ; статия със заглавие „Efbet - афера за сериал, подценена от служби, прокурори и продуценти“, публикувана във вестник „168 часа“ от Главния редактор - С.А. на 12.11.2020 г.; статия със заглавие „Първа лига с ново име и нов спонсор: Вече ще е efbet Лига“, отпечатана в сайта dnes.bg на 07.11.2019 г.; статия със заглавие „БФС обяви програмата на Efbet Лига“, отпечатана в blitz.bg

Пред настоящата съдебна инстанция бе допуснато събиране на писмени доказателства, като бяха приобщени по надлежния ред писмени документи, относно съдържанието на процесната статия, както и датата на публикацията. От същите се установява безспорно, както съдържанието на инкриминираната статия, идентично с установеното и от СРС, а така също и датата на публикуването на същата, а именно 27.09.2021г., както това е било установено и от СРС. По отношение авторството на статията, между страните не съществува спор нито по отношение на съдържанието на статията, нито по отношение на нейното авторство, поради което и настоящият състав, подобно на този, разгледал делото пред първата инстанция приема, че автор на статията е подсъдимия Г. М. А. и че статията съдържа инкриминираните изрази.

Настоящият състав се солидаризира с анализа на първата съдебна инстанция по отношение на събраните в хода на съдебното следствие гласни и писмени доказателствени източници, като изцяло споделя доводите и съображенията му относно показанията на разпитаните свидетели и приложените писмени доказателства и доказателствени средства.

Съдът кредитира приобщеното от СРС Решение № 441/04.06.2021 г. на МС от което се установява, че същото е издадено за предприемане на действия във връзка с наложените от САЩ санкции на български лица, на основание чл.105, ал.1 от Конституцията на Р.България и чл.7, ал.1 и ал.3, чл.8, ал.1 и ал.3 и чл.24 от Устройствения правилник на МС и на неговата администрация и с цел да се предпазят дружествата с държавно и общинско участие и другите разпоредители с държавни средства от попадане в обхвата на санкциите.

Съдът кредитира и извадка от официалната интернет страница на МФ на РБ от 15.06.2021 г. от чието съдържание се установява, че в изпълнение на Решение на Министерския съвет № 441/04.06.2021 г., Министерство на финансите публикува списък на лицата, които попадат или потенциално биха попаднали в обхвата на санкциите, наложени от Службата за контрол на чуждестранните активи (OFAC) на министерство на финансите на Съединените американски щати. В разширения списък, който МФ публикува на 15.06.2021 г. са включени физически лица, които попадат и потенциално биха попаднали в обхвата на санкциите, наложени от OFAC, асоциирани лица по т.1, б.„б“ от РМС № 441, а именно: „всички съдружници, акционери, управители и членове на органи за управление и контрол на юридическите лица по б.„а“, включени към момента и за последните пет години“. Списъкът е съставен на база информация, която е налична и проверена до момента от органа по т.1 от РМС № 441 и обхваща периода от 2016 г. до 2021 г. Списъкът може да бъде допълван или коригиран при получаване на нови данни или факти. След проверки, които са в процес на извършване, той ще бъде допълнен с лица по т. 1, буква "а", както и с такива по и т.1, буква "б" от решението, а именно: "всички съдружници, акционери, управители и членове на органи за управление и контрол на юридическите лица по буква "а", включени към момента и за последните 5 години". Разширеният списък е публикуван в рубрика "Открито управление", раздел "Прозрачност“. Видно от същия под № 20 в списък на ФЛ, асоциирани лица по смисъла на т.1, б.„б“ от Решение № 441/04.06.2021 г. на МС на РБ е вписан частния търговец Ц. С. Н..

Съдът кредитира и извадки от ТРРЮЛНЦ на дружествата „Е.“ ООД (в несъстоятелност), „Е.“ ООД, „Л.д.“ООД, „Н.л.“ ООД, „Н.г.“ООД, „е.“ООД, „А.с.“ ЕООД, „Б.г.“ООД, „С.“ООД, „Г.“ ООД, от чието съдържание се установява както предмета на дейност на изброените търговски дружества (организиране на залагания върху резултати от спортни състезания; дистрибуция и продажба на лотарийни билети и на други стоки на територията на РБ; осигуряване и продажба на билети за лотарийни игри, както и всяка друга дейност, незабранена със закон; управление на числови игри и др.), така и техните съдружници и управители (действителни собственици -физически лица, участващи пряко или косвено в дружествата - В.К.Б., С. Н. Н., Ц. С. Н., Б. С. Н.).

Съдът дава вяра и на приобщените към материалите на делото писмени доказателства - статии със заглавия „Разследват Ц. в пет държави“, публикувана във вестник „Труд“ на 11.11.2019 г., „Как за 30 години кафене Колумбия стана Efbet и защо винаги има проблеми със закона“, публикувана във вестник „24 часа“ на 29.11.2019 г.; „Разследват шефовете на Efbet в 5 държави“, публикувана във вестник „24 часа“ на 30.11.2019 г.; „Ц. в основата на расистки скандали и пране на пари“, публикувана във вестник „Труд“ на 25.11.2019г.; „Ново раздаване на картите в хазарта“, публикувана във вестник „Труд“ на 16.02.2020 г.; „Efbet - афера за сериал, подценена от служби, прокурори и продуценти“, публикувана във вестник „168 часа“ от Главния редактор - С.А. на 12.11.2020 г. от които се установява съдържанието на посочените статии и техния автор, което кореспондира и подкрепя изложеното в обясненията на подсъдимия за големия шум в медийното пространство във връзка с хазартния бизнес на г-н В. Б. и последвалите действия на държавните органи по отношение на него; връзката на сем. Н.и с В.Б. и възникналият конфликт между тях.

Подобно на първата инстанция и настоящият състав прие за установено, че „е.“ е официален спонсор на цялата Първа лига и че много футболни отбори играят с логото „е., което е отразено и в статии със заглавия: „Първа лига с ново име и нов спонсор: Вече ще е efbet Лига“, „БФС обяви програмата на Efbet Лига“, както и приложените писмени доказателства за футболните отбори от Първа лига, които играят в фланелки с логото на „Efbet“ - Арда 1924 (Кърджали), Лудогорец 1945 (Разград), Спартак 1918 (Варна), ФК ЦСКА 1948 (София), Хебър 1918 (Пазарджик).

Настоящия състав кредитира показанията на свидетелите О. С. - пенсиониран журналист, основател на „Ф.Н.“ и на св. И.Б. - журналист и основател на електронен вестник, като дава вяра на казаното от тях, че в процесната статия са отразени публично известни факти, разпространени от медиите. Относно заявеното от тях, че Статията представлявала една журналистическа и публицистична оценка, чиято цел била да възбуди общественото мнение, настоящият състав не ги кредитира, доколкото това е правен въпрос от компетенцията на настоящия съд и на него ще бъде отговорено с акта по същество.

СГС, подобно на СРС дава вяра на обясненията на подсъдимия, като

съобрази тяхното качество едновременно на средство за защита и на доказателствено средство, като счита същите за логични, непротиворечиви и кореспондиращи с доказателствения материал по делото. От същите се установява, че при написването на статията си, подсъдимият се е базирал на публично известни факти, изнесени в публичното пространство от медии, политически фигури и представители на Съдебната система.

Така изложената фактическа обстановка в цялост може да бъде приета за изяснена от първоинстанционния съдебен състав в необходимата степен и достатъчно пълнота. Установени са по безспорен начин обстоятелствата, от значение за правилното решаване на делото – фактите относно извършване на деянието, авторството на същото, механизма на извършването му и конкретното своеобразие на обстоятелствата, при които е било извършено.

Настоящият състав счита, че основните фактически констатации на СРС са правилно установени, изведени без допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Не са допуснати и логически грешки при оценката на наличния доказателствен материал, като в съответствие с изискванията на чл. 305, ал.3 от НПК съдът е обсъдил комплексно събраните по делото доказателства и е обосновал съображенията си, въз основа на които е изградил фактическите си констатации.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Въз основа на правилно установената фактическа обстановка, СРС е достигнал до единствено правилният извод, че с деянието си, подсъдимият А. не е осъществил състава на престъплението по **чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК нито от обективна, нито от субективна страна.**

Основанията на първоинстанционния състав за постановяване на оправдателна присъда са две, като съдът задълбочено е коментирал и обосновал всяко от тях. Настоящият състав споделя съображенията на проверявания такъв в тази насока, като следва да се отбележи, че всяко от тези основания е достатъчно да обуслови признаването на подсъдимия за невиновен в престъпленията, в които е обвинен.

В тази връзка, настоящият състав намира, че следва да отговори на възраженията на повереника на ЧТ, подробно изложени в Жалбата,

Допълнението към нея и Допълнителното становище.

На първо място, съдът намира за неоснователни оплакванията на Повереника, че СРС е разгледал и се е произнесъл по непредявено обвинение. Видно е, че с Разпореждане № 7885/10.12.2021г. съдът е прекратил наказателното производство по делото, досежно пунктове 1, 2, 3 и 4 от Тъжбата. Това разпореждане е влязло в сила.

С Разпореждане № 2420/23.02.2021г. Съдът е дал Ход на тъжбата, като е квалифицирал правно, посочените в тъжбата факти, като е приел, че с тъжбата се повдига обвинение срещу Г. М. А. за това, че на 28.09.2021 г. в електронно издание „Ф..бг“ в статия със заглавие „Кой ще ни защити от „защитения свидетел“ ?“ чрез изразите: „Вероятно ви прави впечатление, че „свободните медии“ и доста от популярните журналисти мълчат като комунисти на разпит по скандала? Елементарно, Уотсън - Ц. плаща на всички по веригата, вместо като „защитен свидетел“ срещу Мафията като част от нея да пише пред следователя “Именувам се...“. Но, това е България век след кончината на Патриарха Иван Вазов. Очевидно няма кой да ни защити от „защитения свидетел“. Странно, но факт - засега Б.Р. и Я.С. не намират време за тази чудовищна гавра с правосъдието и обществения морал“ и „Чисто и просто уравнието не излиза, защото няма как Ч. да е „обществен враг № 1, а неговият лейтенант да е основният „благодетел“ на българския спорт. И, ако това не е нонсенс, здраве му кажи! Оставям на съответните компетентни институции казуса, тиражиран от някои медии, че хазартните структури на Ц. са ощетили бюджета и данъкоплатците с над 300 млн. лева“ е приписал престъпление на частния тъжител Ц. С. Н., а чрез израза: „Към днешна дата клиентът на разширения списък „Магнитски“ владее зад кулисите нелегитимен футболен клуб от Първа лига, като същевременно е спонсор на същата Лига и на половината участници в нея, от което произтича въпиющ конфликт на интереси. Но това не е всичко - „защитеният свидетел“ брутално налага корпоративния си интерес върху целия български спорт (...)“ е разгласил позорни обстоятелства за частния тъжител Ц. С. Н., като клеветата е нанесена публично и разпространена по друг начин - чрез електронна публикация - **престъпление по чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК.**

По този начин СРС е изпълнил задълженията си да очертае предмета на

доказване и да посочи правната квалификация на деянието. СРС не е обвързан с правната квалификация, посочена от ЧТ, а напротив – след запознаване с изнесените в тъжбата факти, именно СРС е този, който следва да даде правната квалификация на деянието, което е и сторено. Именно в рамките на посочената в Разпореждането правна квалификация следва да се развие производството пред първата инстанция и именно по тази правна квалификация съдът дължи произнасяне с крайния си съдебен акт, което е и направил.

Настоящият състав констатира, че СРС се е произнесъл с диспозитива на присъдата си стриктно по предмета на делото и възприетата и посочена от СРС правна квалификация, а именно престъпление по **чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК**, поради което още веднъж намира доводите на Повереника за това, че СРС дължал произнасяне и за престъпление „Обида“ или за идеална съвкупност между „Обида и клевета“ за неоснователни. Нещо повече, ако съдът се беше произнесъл по тези искания на Повереника, то сам би допуснал съществено процесуално нарушение и би излязъл извън фактическите и правните рамки на обвинението по което е дал ход на тъжбата.

СГС не може да се съгласи и с доводите на Повереника, свързани с датата на деянието, посочена в тъжбата. Следва да се отбележи, че по делата от частен характер, Тъжбата има значението на Обвинителен акт в който следва да бъдат посочени всички съставомерни обстоятелства за престъплението – време, място и начин на извършването му. В тъжбата подадена от Ц. С. Н., още в първото изречение изрично е посочено, че инкриминираните изрази се съдържат в „**публикация от 28.09.2021г.**“, като по този начин ЧТ е изпълнил задължението си да посочи дата на деянието. Действително, посоченото в тъжбата, досежно датата на публикацията се опровергава от събраните писмени доказателства, включително и от Статията, приложена към самата тъжба, от която ясно се вижда, че публикацията е от 27.09.2021г. Съдът обаче не разполага с правна възможност да извлича сам обвинителни факти от доказателствата по делото, а напротив, обвързан е с обвинителните факти, посочени от ЧТ в неговата тъжба. Категорично в същата е посочена датата 28.09.2021г., като и правната теория и съдебната практика са единодушни, че датата на която е довършено деянието по **чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК** е датата на

която тази информация е била разпространена, т.е. станала е достояние на неограничен кръг лица. Това безспорно е станало с публикуването ѝ на 27.09.2021г., поради което и това е датата на инкриминираното деяние. Не е нужно в тази връзка, да се посочва изрично тази дата като „дата на извършване на деянието“ в тъжбата на ЧТ. Достатъчно е, че същата се сочи като дата на публикуване на статията, т.е. дата на която публикуваната статия, ведно с инкриминираните изрази е станала публично достояние. /НЧД 712/2021 г. на 1 НО; НЧД 559/2015 г. 2 НО; /

Съдът не е бил длъжен, противно на твърденията на повереника, да даде указания на ЧТ да приведе посочените в Тъжбата факти в съответствие с доказателствата по делото. Той има задължение само да провери, дали изнесените от ЧТ факти в тъжбата се подкрепят от събраните по делото доказателства. Различно би било, ако в Тъжбата изначално липсваше посочена дата на деянието. В тези случаи съдът би бил длъжен да даде на ЧТ съответен срок, да преведе тъжбата си в съответствие с изисквания на чл. 81 от НПК. При положение обаче, че ЧТ категорично е посочил дата на деянието и тази дата е 28.09.2021г., съдът не е бил нито длъжен, нито е имал правна възможност да дава указания в тази насока, тъй като по този начин би взел отношение по съществуто на делото и би дал основание за отмяна на присъдата му, поради предубеденост.

СГС не може да се съгласи и с твърденията на Повереника, че посочването на дата 28.09.2021г. се дължи на техническа грешка. В нито един момент, Повереникът или ЧТ не е посочил друга дата на деянието. Напротив – тази дата е посочена от СРС изрично в Разпореждането му с което е дал Ход на тъжбата, но нито ЧТ, нито неговият повереник е реагирал на тази дата с искане да бъде поправена, като ОФГ. Едва след произнасяне на СРС по съществуто на делото и публикуване на мотивите, Повереникът сочи, че се касае за техническа грешка, но и според настоящия състав, касае се за неправилно посочена дата на инкриминираното деяние, по вина на ЧТ.

Датата на деянието е съставомерно обстоятелство, което подлежи на проверка от страна на СРС и на СГС и по което съдът дължи произнасяне с акта си по същество. Предметът на доказване по настоящото дело включва отговор на въпроса : „Оклеветил ли е подсъдимия ЧТ в публикация от дата 28.09.2021г“, като отговорът на този въпрос е отрицателен. Този порок на

Тъжбата /посочване на дата 28.09.2021г, вместо действителната дата на публикуване на статията – 27.09.2021г./, допуснат по вина на ЧТ е неотстраним, доколкото това обстоятелство не може да бъде променено, тъй като е изтекъл преклузивният шестмесечен срок по чл.81 ал.3 от НПК, поради което, дори и делото да бъде върнато на друг състав на съда по някаква причина, така както иска Повереникът, то срокът за промяна на датата на деянието, посочена в Тъжбата е изтекъл.

СРС правилно е установил това обстоятелство и го е посочил като самостоятелно основание за постановяване на оправдателна присъда, с което и СГС напълно се съгласява. Въпреки това, добросъвестно, СРС е дал отговор и на това, дали инкриминираните изрази са съставомерни на повдигнатото обвинение по **чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК**, като също е преценил, че отговорът на този въпрос е отрицателен.

СРС внимателно е анализирал инкриминираните изрази, като е преценил, че от изложеното в процесната статия не може да се изведе конкретно твърдение, че ЧТ е извършил някакво престъпление, очертано по време, място и начин, извод, който се споделя и от настоящата инстанция.

Правилно СРС е посочил, че негово задължение е да посочи кои от инкриминираните от ЧТ изрази представляват твърдения за факти и кои - оценка на фактите. На проверка за истинност подлежат фактическите твърдения, като те могат да ангажират отговорността на журналиста, само ако позорят адресата и са неверни. От друга страна, оценките и изразените мнения не подлежат на проверка за вярност, тъй като те не представляват конкретни факти от обективната действителност. Те могат да ангажират отговорността на журналиста само ако представляват обида, каквото обвинение СРС не е разгледал по изложените по-горе съображения.

Действително, анализът на процесната статия и на конкретните изрази сочи, че статията е силно критична, но логическото тълкуване на същата води до извода, че критиката е насочена към правораздавателните органи и най-вече към Прокуратурата, в чиито правомощия е да прецени на кои лица да повдигне обвинение за извършено престъпление и кои лица да вземат участие в наказателното производство в качеството им на свидетели. Налице е и критика към представителите на пресата, които според автора, не са достатъчно активни в търсене на отговор на обществено значими въпроси. В

самата статия обаче, напълно липсват твърдения, относно личността на ЧТ, които да могат да бъдат квалифицирани като клевета, а са израз на неговата негативна оценка към факта /безспорно установен по делото/, че доскорошен и дългогодишен съдружник на В. Б. има придадено качество на „защитен свидетел“ от страна на прокуратурата. Правилно СРС е преценил, че с изразите : "Странно, но факт - засега Б.Р. и Я.С. не намират време за тази чудовищна гавра с правосъдието и обществения морал“ и „Оставям на съответните компетентни институции казуса, тиражиран от някои медии, че хазартните структури на Ц. са оцетили бюджета и данъкоплатците с над 300 млн. лева“, се изразява отношението на журналиста и подсъдим по делото, към тези факти. Субективните убеждения, доколкото не са съобщени като самостоятелни неверни факти, могат да се изразяват свободно от всеки гражданин - те не променят съобщавания факт, а отразяват единствено вътрешното отношение на изказващия ги към този факт. Убежденията като елементи от вътрешния живот на човека не подлежат на доказване, тъй като те представляват оценка на факти, а оценките не са правнорелевантни, дори и да са негативни и да са обективирани устно или писмено (освен ако не са обидни).

В подкрепа на това виждане на СРС е и практиката на ЕСПЧ, свързана с прогласеното в ЕКЗПЧ право на свободно изразяване на мнение. Това право включва свободата на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на държавните власти. Упражняването на тези свободи, доколкото е съпроводено със задължения и отговорности, може да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност и на териториалната цялост, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване разкриването на информация, получена доверително, или за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието.

Преценката на ЕСПЧ не е единствено на базата на засягане на репутацията и доброто име на трето лице, а и на плоскостта дали тя е осъществена чрез изнесени факти или направена оценка на личността на третото лице. При прегледа на тези понятия в практиката си ЕСПЧ е приел, че

следва да бъде правена внимателна преценка дали инкриминираното поведение е свързано с излагане на факти или на мнение. Когато са изложени факти те подлежат на доказване (дело Румяна Илиева срещу България), което не може да бъде възприето по отношение на мнението защото то представлява оценка за личността или поведението на третото лице. (*Lingens v. Austria*). При преценката дали следва да има доказване на истинност на твърденията следва да се приеме, че дори оценъчните твърдения следва да почиват на определени факти (*Turhan vs Turkey*). Ето защо и съдът, преди да направи извод за законосъобразността на поведението на дееца, следва да направи преценка дали изнесеното е факт или оценка, като тя следва да почива на цялото изказване или на целия материал.

Както СРС, така и настоящия състав достигнаха до извода, че изнесеното в статията от страна на подсъдимия не покрива съставомерните признаци на престъплението клевета, доколкото изразява личното отношение на автора към публично известни факти, като А. е бил субективно убеден, че обсъждането на тези факти е в обществен интерес.

За да е налице съставът на престъплението „клевета“ чрез разгласяване на конкретни обстоятелства, определени факти, следва същите да са неистински и да са позорни.

По отношение на израза „Към днешна дата клиентът на разширения списък „Магнитски“ владее зад кулисите нелегитимен футболен клуб от Първа лига, като същевременно е спонсор на същата Лига и на половината участници в нея“, изложеното в статията, че частният търговец Ц. Н. е включен в разширения списък „Магнитски“, както и че „е.“ е спонсор на Първа лига (efbet Лига), е обективно вярно. Ето защо в случая следва да намери приложение хипотезата на чл.147, ал.2 НК, която изключва наказуемостта при установяване истинността на разгласените позорни обстоятелства. Този извод на СРС изцяло се споделя и от настоящата инстанция по изложените по-горе съображения.

Правилно, по отношение на израза, че частният търговец владее нелегитимен футболен клуб, СРС е дал вяра на обясненията на подс. А., от които се установява, че изпълнителният директор на БФС Б.П. заявил преди време, че допуска ФК „Централен спортен клуб на армията, 1948“ АД до участие в Първа професионална футболна лига в порядъка на изключенията.

Освен това, публично известен бил и фактът, че от страна на "ЦСКА-София" в прокуратурата било внесено искане за заличаване на регистрираното сдружение "Футболен клуб "Централен спортен клуб на армията 1948", което ползвало емблемата и абритуатурата, които влизали в търговската марка. Ето защо, правилно СРС е преценил, че изложеното представлява единствено субективното мнение на автора по този въпрос, което принципно не подлежи на проверка и доказване, тъй като не се излагат конкретни факти от обективната действителност, подлежащи на такава проверка и доказване.

Относно наличието на конфликт на интереси и налагане на корпоративния интерес на ЧТ в българския футбол, правилно СРС е приел, че се касае за лична и журналистическа оценка от страна на автора на статията, което попада в рамките на упражняване на журналистическата професия. Следва да се отбележи още и че подс. А., казвайки това не е целял да наклевети тъжителя Н., респективно да разгласи позорно обстоятелство за него, именно поради формираното му вътрешно субективно убеждение в истинността на изложеното от него.

С оглед на изложеното още веднъж СГС приема, че извършеното от подсъдимия А. не е съставомерно на престъплението по **чл.148, ал.2, вр.ал.1, т.1 и т.2 вр.чл.147, ал.1 от НК нито от обективна, нито от субективна страна.**

Предвид всичко изложено Софийски градски съд, НО, XIII въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 227/03.10.2022 г., постановена от СРС, НО, 135-ти състав по Наказателно дело частен характер № 20211110213700 по описа за 2021 година.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____